

Idealisti v KS Malči Belič še niso popolnoma obupali

Če premišljujem o naši vdanosti domovini in odno-
su do dela med drugo svetovno vojno, moram ugo-
toviti, da skorajda ni primerjave z enakimi odnosi
danes. Takrat ni bilo nikoli nobenih najb-bijev, če-
bije v ko-bijev. Kar se je reklo, se je tudi naredilo,
natančno in točno do ure, celo do minute. Vsakdo je
vedel, da mora biti naloga izvršena. Vsakdo pa je
tudi vedel, da ga vsaka netočnost, nepravilnost ali
površnost lahko stane življenje, najprej pa odpust iz
službe, nato zapor in taborišče. Prepričan sem, da je
bila pri opravljanju nalog močno prisotna odgovor-
nost in tudi osebna čast, česar pa danes, žal, tudi ni
več.

Po vojni je enak član ostal še vso prvo in drugo
petletko. Kljub temu, da smo imeli družine z več
otroki, da ni bilo otroških jasi, da ni bilo vrčev, da
ni bilo celodnevne šole, da marsikdo ni imel babice
in dedka, da bi varovala otroke in kuhala kosilo, smo
moral opravljati tudi službe, ki so trajale celih osem
ur intenzivnega dela. In to brez kontrolnih ur za
prihod in odhod iz dela, s katerimi dokazujemo
prisotnost, čeprav je delo življenjska muja vsakega, ki
živi samo od sredstev pridobljenih z delom.

Podjetja (enake stroke) so med seboj celo tekmo-
vala v produktivnosti, ampak vedno s poudarkom na
kvaliteti. In ni bilo častno, če predvideni plan do 29.
novembra ni bil izvršen. Pa tudi pri zaslužku se je
poznalo, v minusu seveda.

Poleg tega ni bilo prostih sobot in tudi ne polurne-
ga odmora za malico. Jaz sem na primer nosil s seboj
v službo pol litra mleka in kos kruha, drugi kaj
drugega, menz po ustanovah in tovarnah ni bilo, pa
smo pojedli kadar je pač bil najbolj primeren čas za
to.

Poleg rednega dela je bilo treba napraviti veliko
nadur. Ob inventurah smo delali cele noči, okrepčali
pa smo se s kavo in nekaj ur počivali do jutranjega
rednega »šitja«. Nihče nas ni vprašal, kdaj smo
naredili. Plan je moral biti do roka izpolnjen.

Poleg tega dela smo ob nedeljah in prostih popold-
nevi hodili še udarnostno delat. Bodiš v Ilirsko Bistri-
co nakladat hlode na vagonce, ali v Bohinj kopat jame
za stranišče, ali na regulacijo reke Pšate. S polnimi in
praznimi samokolnicami smo tekali sem in tja in za
vsako polno je brigadir naredil črtico na ročaj samo-
kolnice. Ali kopat cestni kanal, ki teče od Litostroja,
mimo Fondovih hiš, do Šmartinske ceste. Globina
kanala je bila za dva odra...

Take in podobne akcije so bile moralna in častna
obveznost do štaba delovnih brigad v posameznih
rajonih.

Ni manjša obveznost pa so nalogali tudi sindikati,
ki so takrat zelo močno vplivali na delavce. Po tej
liniji smo sezidali samski dom v Robbovi ulici, ki še
danes stoji, ne vem pa za kakšne namene služi.

Ob nedeljah smo hodili, skupaj z administracijo
ustanov tudi delat na »svoje« ekonomije, ki pa so po
nekaj letih zamenjale delovno silo.

Seveda so to le dela, pri katerih sem sodeloval kot
eden izmed mnogih in si prav nič ne domišljam, da
sem povedal kaj novega, ali da sém bil kaj posebne-
ga. Sploh ne. Lahko rečem, da razen invalidov,
bolnih in ostarelih nisem poznal takih, ki ne bi šli
vsaj nekajkrat na udarnostno delo. Tako smo pač
obnavljali porušeno domovino.

Okrog leta 1965 pa smo že živeli kot »lordi« in
ugotovili smo, da smo več pojedli kot pridelali ali več
zapravili kot zaslužili, da smo delali neodgovorno in
slabo. Ta ugotovitev pa se epidemično širi na vsa
področja vse do danes. Vsakdo pa dobro ve, da se od
dolga ne more živeti.

Danes pa se slišijo nenavadne pripombe o NOB in
revoluciji. Iz fizičnega dela se norčujejo. Pripravlje-
nost za prostovoljno delo ugaša že nekaj časa. Za-
kaj? Doživeli smo previsok standard ob tako slabem
in neodgovornem delu. Zato sem prepričan, da je pri
nas vse preveč ljudi, ki že prvega vedo, da bodo
konec meseca dobili ves zagotovljeni OD. Pa tudi
takih miselnosti ni malo, da ti plača pripada tako ali
tako, za vsak vložen trud pa bi moral dobiti posebno
plačilo.

In kljub povedanemu, idealisti v KS Malči Belič še
niso popolnoma obupali. V septembru je bila na seji
sveta KS dana pobuda, da je treba obnoviti poslovne
prostore krajevne skupnosti. Toda kako, ko ni de-
narnih sredstev. Pa se oglasi gradbeni tehnik in
ponudi brezplačno izdelavo plana dela in predračuna
materialnih stroškov. SOB Vič-Rudni je primaknila
200.000 dinarjev, kar je bilo dovolj za material.
Prijavilo se je še nekaj ljudi, vsi amaterji in delo se je
septembra pričelo. Ne bom našteval po imenih juna-
kov dela, tudi ne koliko ur je vsak naredil. Saj je
vseeno, če so delali dalj časa, a zato marsikaj nare-
dili prav tako dobro kot strokovnjak, če ne še bolje.
Posebno danes se ta razlika zlahka ugotavlja.

Opisal pa bom dela, ki so jih opravili. V dveh
pisarnah 4 x 4 x 25 m so umili stene, strokovnjaki že
vedo, kaj to pomeni, jih nato v eni sobi dvakrat
pobelili z barvo jupol, v drugi sobi pa zaradi prejšnje
temne podlage celo trikrat. V obeh pisarnah so na
strop pritrdili toplotno in zvočno izolacijo. Najprej so
pritrdili letve mednje so dali stropor, pa prekrili s
polivinilom, vse skupaj pa z lesenimi ploščami in
nazadnje dvakrat pobelili. V obeh pisarnah so polo-
žili po tleh topli pod. 11 okenskih okvirov in 24
okenskih kril-so najprej zakitali, nato popleskali in
polakirali. Pobelili so z jupolom stopnišče, visoko 5
m, zamazali z gipsom vse pore na zidu, pozidali dve
luknji na stenah ob stopnišču v klet, popravili oken-
ska zapirala, namazali okenska nasadila in gonila,
zamenjali pokrov na školjki. Očistili dimno cev in
vzdali priključek. Zamenjali so razbite šipe na
oknih, reže pa so zatesnili s silikonskim kitom. Dvoje
vhodnih lesenih vrat so popravili (veter jim je zlomil
spodnjo okvirno vez), jih prekitali in premazali s
sandoilnom. Vsa našeta dela so bila končana konec
oktobra.

Vendar to še ni vse. Ostali sta še dve večji klubs-
ki sobi za seje, garderobni prostor in sanitarije, dve
veliki okni, devet notranjih vrat in nameštitev zak-
ljučnih ali okrasnih letvic na stropnih režah. Pa tudi
fasadi ne bi škodil svež obriž.

Materiala, predvsem barve, bo še dovolj. Upamo,
da bo spomladi kaj več prostovoljev, da bomo postali
krajevna skupnost, ki bo vsaj na zunaj bolj priku-
pna. Po končanem delu spomladi bomo tudi objavili ime
na prostovoljcev in strokovno oceno, koliko so juna-
ki dela prihranili naši družbi.

ZVONE GRČAR

INGI V RAZREDU

Ingi z Islandije je dva meseca obiskoval šolo na Rudniku

Novo znanje in novi prijatelji

V tretjem razredu osnovne šole na Rudniku je
bilo tistega dne, ko sem jih obiskala, kot pona-
vadi. Učenci so mirno sedeli v klopih in vadili
matematiko. Razlika je bila samo v tem, da je
med njimi sedel še en učenec več, mali Ingi z
Islandije.

Prvega oktobra se je na vratih tovarišice He-
lene Magister pojavila družina malega Ingija in
dogovorili so se, da bo Ingi obiskoval tretji
razred, dokler bo z mamo in bratcem na obisku
pri sorodnikih. Ingijeva mama Helena je na-
mreč Slovenka in kot sama pravi: »Naj fant ve,
da ni le Islandec, ampak tudi Slovenec!«

INGI VILHELM

Naslednjega dne je Ingi že prikorakal s torbi-
co v šolo. Prve dni je bilo malo teže, pomagal si
je z znanjem angleškega jezika, kmalu pa je že
prav lepo govoril slovensko.

»Sprva smo mislili, da bo pri pouku le poslu-
šal,« pravi učiteljica Helena Magister. »Kmalu
pa je že aktivno sodeloval. V Islandiji hodi v
četrti razred, vendar pa niso prišli niti tako
daleč, da bi se naučili pisanih črk. Tudi pisanja z
nalivnim peresom se je Ingi naučil pri nas.«

Šolci ga imajo zelo radi, težko jim je bilo ob
slovesu v začetku decembra, ko je Ingi odhajal
nazaj domov, Marsikatero oko se je ob slovesu
orosilo, ne bom povedala, čigavo se je prav po-
sebeje.

»Težko mi je, ko zapuščam svoje prijatelje v
Sloveniji,« je dejal Ingi. »Vendar pa po svoje
komaj čakam, da pridem domov, kjer me čakajo
moji stari prijatelji. Poleg tega pa me čaka moja
nemška ovčarka, ki ima prav zdaj mladičke in
me že malo skrbi zanjo.«

Ingi se je neverjetno hitro vključil v šolsko
življenje, kljub temu, da so bile njegove navade
od prej precej drugačne od naših. Tudi na hrano
v šoli se je moral posebej privaditi. Zaupal mi
je, da mu je najbolj všeč kislo zelje, ki ga na
Islandiji sploh ni moč dobiti.

»Ko smo zbirali papir, nam je Ingi precej
pomagal, prav tako pa njegova mamica, ki je
izvedela, da nameravamo z zbranim denarjem
kupiti televizor. Televizor nam je podarila, tako

da si bomo sedaj z zbranim denarjem kupili kak
drug prepotreben učni pripomoček,« pravi He-
lena Magister.

Naj še povem, da je osnovna šola Rudnik
podružnična šola in šteje vsega osemdeset učen-
cev v štirih oddelkih, kljub temu pa so zbrali kar
1300 kg starega papirja.

Ingi odhaja torej nazaj domov z veliko novega
znanja, spoznanj in z veliko novimi prijatelji, za
katere je dejal, da bi nekatere najraje vzel s sabo
v Islandijo.

»Z mnogimi si bom dopisoval in mislim, da se
bomo kmalu spet videli,« je še dejal in odhiti,
kajti šolci so ga že čakali. Res ne bi bilo
prijazno, da tako pomembno stvar, kot je pot
domov po vseh mogočih bližnjicah, odloži zara-
di mene, ki silim vanj z vprašanji, ko je toliko
reči na svetu, ki jih je treba storiti še pred
odhodom na Islandijo.

TEKST IN SLIKI: RENATA AŽMAN

V počastitev dneva JLA so na osnovni šoli
I. bataljona Dolomitskega odreda v Horjulu
organizirali tekmovanje v odbojki in šahu,
na katerem so sodelovali vojaki in starešine
iz vrhniške vojašnice, učenci in učitelji hor-
juljske šole in ekipe iz Iskre Horjul. V šahu je
presenetljivo zmagala ekipa VP iz Vrhniške, v
odbojki pa moštvo delavcev šole. Ob zaključ-
ku so vojaki in starešine pripravili razstavo
pohotnega orožja, ki so si ga učenci z zani-
manjem ogledali in tudi vzeli v roke.

FRANC BRUS

Mojster za hidravliko

Ivan Maček je človek, ki je svoje življenje posvetil
»mašinam«. Njegova delavnica na Kolajbovi 20 a se na
videz sploh ne loči od ostalih hiš na Brdu, saj ni prav nič
podobna velikim delavnicam kakršne imajo avtomehani-
ki, avtokleparji in ostali zasebniki, ki se ukvarjajo s
popravilom avtomobilov in strojev. Vendar v njej moj-
ster Maček s pomočnikom vsak dan opravlja zapletena
popravila hidravličnih aparatov za kmetijsko, gradbeno
mehanizacijo in vsa ostala cestna vozila.

Poleg velikih državnih podjetij je edini zasebnik v
Jugoslaviji, ki popravlja hidravlična krmila in črpalke
vseh znamk. Za tako delo je potrebno veliko znanja in
izkušenj in le-teh mojstru Mačku ne manjka. Več kot 20
let je nekajkrat letno odhajal v Nemčijo na specializacijo,
zato popravlja krmila in črpalke, katere celo velika po-
djetja ne morejo, ker nimajo ne aparatov ne dovolj
izkušenih kadrov.

Zaradi svojih sposobnosti in zanesljivega dela, saj je
varnost na cestah odvisna tudi od brezhibnega delovanja
krmilnega sistema se je glas o sposobnem strokovnjaku iz
Brda razširil po vsej Jugoslaviji. Zato ni čudno, če priha-
jajo v delavnico predstavniki podjetij iz Dalmacije, Ma-
kedonije, Posavja, predstavniki kmetijskih kombinatov
iz Banata, pa tudi mnogi drugi. Veliko pohval o njego-
vem delu bi vam lahko povedali vozniki številnih sloven-
skih prevoznih podjetij in tudi zasebniki in kmetje. S
svojimi hidro-testirnimi aparaturami pa vrši preglede in
popravlja tudi na terenu.

Več kot deset let pa Ivan Maček predehuje in dodeluje
posamezne dele črpal in krmil. Težave z nabavo materi-
ala, ki je večinoma iz uvoza so ga spodbudile, da je začel
predelovati dele različnih znamk tako, da je pokvarjen
del uspešno popravil. Strankam svetuje nabavo domače-
ga materiala, ki ga predele tako, da dobi kvaliteto enako
precej dražjemu uvoznemu hidravličnemu delu. Tako je s
svojim znanjem strankam prihranil tudi 50 in več odstot-
kov denarja, ki bi ga sicer odštele za drage uvozne dele,
ki pa se včasih celo ne dobijo. Kljub temu, da ima veliko
dela pa ne odkloni nikogar in je s svojim znanjem uspeš-
no popravil marsikateri hidravlični agregat, ki bi sicer
končal na odpadu.

ALEŠ FEVŽER

Nekaj vesti o dopisniku Branku

Naš dopisnik in sodelavec Branko Vrhovec je
v jeseni odšel na daljše svetovno popotovanje v
dežele Afganistana, Pakistana in Irana z name-
nom, da za Nedeljski dnevnik napiše več repor-
taž. Žal ga je ob ilegalnem prestopu afganistan-
sko pakistanske meje doletela smola in pakistan-
ske oblasti so ga v Pakistanu zaprle. Stevilnim
pobudam po njegovi izpustitvi naših pristojnih
organov, uredništva Nedeljskega dnevnika, kra-
jevne skupnosti Horjul se je v zadnjih dneh
starega leta pridružilo tudi naše uredništvo sku-
paj z občinsko konferenco SZDL Ljubljana Vič-
Rudnik. Prijazni uslužbenci pakistanske amba-
sade pa so naš že 6. januarja obvestili, da je
Branko Vrhovec premeščen iz »težjega« v »lažji«
zapor in da potekajo intenzivna prizadevanja za
njegovo čimprejšnjo izpustitev.

Upajmo, da bodo ta prizadevanja obrodila
sadove in da bomo lahko kmalu na straneh
našega glasila zopet objavili utrip življenja v
horjulski dolini ter njeni okolici, o čemer nas je,
Branko Vrhovec preko Naše komunice tudi redno
seznanjal.

Dinar
za
Pacug

akcija za pacug –
račun za izgradnjo
pacuga –
501-01-678-51542

Odstopljeni avtorski honorari NAŠE KOMUNE

ČEČ VESNA	985
MIŠICA BORUT	1.970
PETJE MIROSLAV	886
UPRAVNI ODBOR TVD PARTIZAN VIČ	492
DROLIC STANE	1.447
Avtorski honorar	591
nakazano na žiro račun:	
BAČAK ROMAN, Ul. Ivana Roba 9	500
Namesto novoletnih čestitk so za Pacug nakazali:	
Občinski odbor RK Vič-Rudnik	5.000
OK ZSMS Lj. Vič-Rudnik	5.000
OK SZDL Lj. Vič-Rudnik	10.000
Občina Lj. Vič-Rudnik	40.000